

## శ్రీ పి. రామచంద్రా రెడ్డి

శ్రీ పి. రామచంద్రా రెడ్డి తొమ్మిదవ శాసనసభ (1989-1994) స్పీకరుగా 1990వ సంవత్సరం జనవరి 4వ తేదీన ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికై 1990వ సంవత్సరం డిసెంబరు 22వ తేదీ వరకు ఆ పదవిని నిర్వహించారు. వీరు స్పీకరుగా ఉన్నపుడే లైబరరీ కమిటీకి కొంతకాలం చైర్మన్‌గా పనిచేశారు.

వీరు 1929వ సంవత్సరము డిసెంబరు 3వ తేదీన మెదక్ జిల్లాలోని సంగారెడ్డిలో జన్మించారు. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో బి.ఎ., ఎల్.ఎల్.బి., వరకు విద్యాభ్యాసం చేసారు. వీరు కొంతకాలం న్యాయవాదిగా ప్రాక్టీసు చేసారు.

శ్రీ రామచంద్రా రెడ్డి పటాన్‌చెరు పంచాయతీ సమితి అధ్యక్షునిగా, ఎ.సి. ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ ఛైర్మన్‌గా, ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. పాలకవర్గ సభ్యులుగా పనిచేశారు.

1962వ సంవత్సరములో మూడవ శాసనసభకు, 1972వ సంవత్సరములో ఐదవ శాసనసభకు, 1983వ సంవత్సరములో ఏడవ శాసనసభకు, 1985వ సంవత్సరములో ఎనిమిదవ శాసనసభకు, 1989వ సంవత్సరములో తొమ్మిదవ శాసనసభకు మెదక్ జిల్లా సంగారెడ్డి నియోజకవర్గం నుండి ఎన్నికైనారు.

శ్రీ రామచంద్రా రెడ్డి శ్రీ నేదురుమల్లి జనార్దన్ రెడ్డి మంత్రి వర్గంలో 22.12.1990 నుండి 08.10.1992 వరకు భారీ పరిశ్రమల మంత్రిగా పనిచేసి చక్కని పాలనాదక్షుడుగా పేరు పొందారు.

వీరు స్పీకరుగా శాసనసభ కార్యకలాపాలను ఎంతో సమర్థవంతంగా నిర్వహించారు.

శాసనసభ స్వయం ప్రతిపత్తి మరియు సభ్యుల విశేషాధికారాల గురించి విశేషంగా కృషి చేశారు. ఈ విషయంలో వీరు అత్యంత కీలకమైన రూలింగులను ఇచ్చారు.

## శ్రీ రామచంద్రా రెడ్డి స్పీకరుగా ఎన్నికైన సందర్భంగా చేసిన ప్రసంగం

దయచేసి అవకాశం యివ్వని వారు క్షమించాలని, సమయం ఇవ్వలేదు, కఠినుడు అని భావం పెట్టుకోవద్దని మనవి చేస్తున్నాను, యంతకంటే ఎక్కువ సమయం ఏ స్పీకరు ఇవ్వరు. మీరు అంతా సమిష్టంగా సభను జయప్రదంగా నడపాలని అందరూ ఆశిస్తూ మాట్లాడినారు. నేను కూడా సాంప్రదాయంగా కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచు కున్నాను. ఇండివిడ్యుయల్ గా కాకుండా మీరు అంతా సమిష్టిగా చెబితే బాగుంటుంది, ఎవరైతే ఉపన్యాసము యిచ్చి సలహాలు యిచ్చినారో వాటిలో అర్థమైనటువంటివి ఉన్నాయో వాటిని తీర్చడానికి ప్రయత్నంచేస్తాను. మాట్లాడిన వారికి మాట్లాడని వారికి కూడా సమిష్టిగా అభినందనలు తెలుపుకుంటున్నాను. భారతదేశములో ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ ప్రతిష్ఠ పెంచడానికి మీ అందరి సహాయ సహకారాలను తీసుకుని పెంపొందించడానికి తప్పకుండా ప్రయత్నిస్తాను. ముఖ్యంగా సభానాయకులు, ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులు, అందరు ప్రతిపక్షనాయకులు, గౌరవ సభ్యులు నాకు ఈ స్పీకరు పదవి అవకాశం కల్పించారు. ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రి, స్లోరు లీడరు డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారిని, ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారిని, తతిమా అందరు ప్రతిపక్ష నాయకులను, గౌరవ శాసనసభ్యులను, నాకు ఈ అవకాశం యిచ్చినందులకు హృదయ పూర్వకంగా అభినందనలు తెలుపుకుంటున్నాను. నేను నిజంగా సీనియరు మెంబరునే. నన్ను ఎవరు పదవిపైన చేయరని నమ్మి, నిరాశబడి ఇక ఏ పదవి రాదని గత శాసనసభలోనే రిటైరు కావాలనుకున్నాను. ఈసారి రిటైరు కావాలనుకున్నాను. తమరు తప్పుగా అర్థము చేసుకోకుండా ఉంటే డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారు నేను విద్యార్థిగా ఉన్నప్పుడు వారు నా నియోజకవర్గానికి ప్రాతినిధ్యము వహించారు. వారు అప్పుడు ప్రాతినిధ్యము వహించిన నియోజకవర్గానికి నేను యిప్పుడు ప్రాతినిధ్యము వహిస్తున్నాను. నేను చిన్నప్పుడే విద్యార్థిగా ఉన్నప్పుడే శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి, శ్రీ రామకృష్ణరావుగారు, శ్రీకొండా వెంకటరంగారెడ్డిగారి ఆధ్వర్యములో ఆ పార్టీలో ఉండిన వాడిని తరువాత స్పెషల్ గా చెన్నారెడ్డిగారి ఆధ్వర్యంలో ట్రైన్ అయినవాడిని. వారు నిలబడమంటే నిలబడి వచ్చినాను. నాకు ఏ పదవి



రాదనుకున్నది కాంగ్రెసు పార్టీ నన్ను స్వీకరుగా ఎన్నిక చేసి ఏ పదవీ రాదనుకున్న నమ్మకాన్ని బ్రేక్ ఆఫ్ చేసినారు, వారికి, వారి పార్టీ సభ్యులకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. చరిత్రాత్మకంగా అన్ని పార్టీలు, తమరు ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులు, ప్రతి పక్ష నాయకులు, నాపేరును ప్రతిపాదించి నందుకు వారందరికీ ప్రత్యేకంగా అభినందనలు తెలుపు కుంటున్నాను. ఈ శాసనసభను మీరు ఎట్లాగయితే ఎక్స్ పెక్టు చేస్తున్నారో ఆ విధంగా తప్పకుండా నడుపుతానని హామీ యిస్తున్నాను. నాకు ఉన్న అనుభవం నాకంటే యింకా ఎక్కువ అనుభవం కలిగినటువంటి సభానాయకులు, ప్రతిపక్షనాయకులు ఉన్నారు. నా విధిలో మీ అనుభవాలు తప్పకుండా తోడ్పడుతాయని ఆశిస్తున్నాను. మీ అనుభవాలతో మన సమస్యలను ముందుకు తీసుకుని పోయి రాష్ట్రాన్ని చక్కగా ప్రజానీకం అశించిన విధంగా తీర్చి దిద్దడానికి శాసన సభాపతిగా నేను ప్రయత్నం చేస్తానని మీకు వాగ్దానము చేస్తున్నాను. అయితే శాసనసభ డ్యూటీ చాలా చిక్కుతో కూడుకున్నది. ప్రప్రథమంగా నేను డిసిప్లిన్ గురించి యిదివరలో చాలా సార్లు ప్రయత్నం చేస్తూ వచ్చాను. నేను రెండు సార్లు ఓడిపోయాను, అయిదు సార్లు గెలిచాను శాసనసభకు రావడానికి. గెలిచినప్పుడల్లా, ఇక్కడకువచ్చి, డిసిప్లిన్ చాలా ముఖ్యమైనదని తోటి సభ్యులతో కోరేది ఎంత ఎగ్జయిట్ మెంట్ వున్నా ఓపికతో దాన్ని సరిదిద్దే ప్రయత్నము చేసేది. అది నా సౌభాగ్యము. ప్రతిసారి ఎంత ఎగ్జయిట్ మెంట్ వున్న సభ్యుడు కూడా 25 ఏండ్లలో నేను చెప్పే మాట విని, సభను అర్దరులోకి తెచ్చి, మరల ప్రోసీడింగ్స్ జరిగేవి. ఆ న్యూక్లిని గాని, లేక ఆ అనుభవాన్నిగాని ఇక్కడ సంపూర్ణంగా వాడుకొని, ఈ హౌస్ ను అర్దరులో పెట్టడానికి ప్రయత్నించి, జయప్రదంగా నడుపుతానని నాపై నాకు నమ్మకం సెల్ఫ్ కాన్ఫిడెన్స్ వుంది. దాన్ని తప్పకుండా నెరవేర్చగలుగుతాను. అసెంబ్లీ విషయంలోగాని, పార్లమెంట్ విషయంలోగాని, మన బ్రిటిషు సంప్రదాయం వెనుకటి స్పీకర్ విషయం హౌస్ ఆఫ్ లార్డ్స్ లో క్వీన్ ఎలిజబెత్ గారు వచ్చినప్పుడు, అప్పటి చాన్సలర్ ఏమన్నారంటే కొత్తగా ఎన్నికయిన హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్ సభ్యులను గురించి Go and assemble yourself to elect a learned man to be your Speaker, ఇది నేను వైజ్ మ్యాన్ అని కాదు కానీ, మీ అందరికీ అక్కడ ఇంగ్లండులో ఎట్లా అయితే ఆదేశాలిచ్చారో, అనుకోకుండా ఫ్లోర్ లీడరు గారు నాపేరు చెప్పడం, మీరందరూ స్పాంటేనియస్ గా అంగీకరించడం వల్ల, నాపైన బాధ్యతలు పెరిగిపోయాయి. నేను తప్పనిసరిగా

నిష్పక్షపాతంగా ఈ రూల్స్ లో ఏమి వ్రాశారో, ఈ రూల్స్ ప్రకారం అక్కడ ఏ ట్రెడిషన్ డెవలప్ చేశామో, ఆ ట్రెడిషన్ ప్రకారం సభను తప్పకుండా, జరిపిస్తానని మనవి చెప్తున్నాను. పోతే హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్ లో స్పీకరు అంటాడు. It is Mr. Lenthall in 1642-I have neither eyes to see nor tongue to speak in this palce, but the House is pleased to direct me whose servant I am here, కనుక మీరు చెప్పింది నేను పాటించడంగాని, నేను చెప్పింది మీరు పాటించడం అనే సమస్య వుండదు. ఎక్స్ ప్లై ఇండిసిస్లెన్, డిపార్డరు తక్కినవన్నీ ఏది చేసినా నాకు స్టాట్యుటరీ రైట్స్ లేవు, కానిస్ట్యూషనల్ రైట్స్ లేవు. దానికొక చార్జర్ లేదు, ఏమి చేసినా ఈ హౌస్ ను అడిగి, హౌస్ సమ్మతితోనే చేసేది వుంది. ఎప్పుడు కూడా నా డైరెక్షన్ అనేది వుండదు. కనుక ఇదే మదర్ పార్లమెంటులో చెప్పబడ్డది. నేను కాంగ్రెసు సభ్యుడిని. నేను ఇండిపెండెంటుగా నిలబడ్డా అప్పుడున్న సభ్యులందరకు తెలుసు. నేను కాంగ్రెసు పార్టీ వాణ్ణి, వాళ్లకు అవసరం లేదని అంటే మేము పదకొండు మంది సభ్యులము - అప్పుడున్న సభ్యులకు తెలుసు. ఇక్కడే కూర్చున్నామని చెప్పాము. అయితే ఆ పార్టీని వదలాలి కదా అని కొందరు స్నేహితులు అడిగారు. దీనికి సంబంధించి, ప్రప్రథమమైన స్పీకరు మౌలంకర్ గారు పార్లమెంటులో ఆయనను ఇదే సమస్యపై అడిగిప్పుడు, ఆయన ఈ విధంగా చెప్పారు. "It is obviously not possible in the present conditions of our political and parliamentary life to remain as insular as the English Speaker so far as the political life goes. But, the Indian Speaker, acting as such, will be absolutely a non-party man meaning thereby that he keeps aloof from party deliberations and controversies. He does not cease to be a politician merely by the fact of his being the Speaker. We have yet to evolve political parties and healthy conventions about the Speakership. The principle today that once a Speaker, he is not opposed by any party in the matter of his election, whether in the Constituency or in the House so long as he thinks to continue as Speaker. To expect a Speaker to be out of politics altogether without the corresponding convention is perhaps entertaining contradictory expectations. Though a Congress man, it would be my duty and efforts to deal with all Members and sections of the House with justice and equality. It would be my duty to be impartial and remain above all considerations of party or political career." He further said: ' I may mention here the necessary counterpart of this convention. It is that the Speaker has to abstain from active participation in all controversial topics or politics. The essence of the matter is that the



Speaker has to place himself in that position of a Judge. He is not to become a partisan so as to avoid unconscious bias for against a particular view and thus inspire confidence in all sections of the House about his integrity and impartiality. If we are able to build up this convention on our own, then only we shall be able to justify in course of time the other one about the Speaker's seat being uncontested. ఈ విధంగా ఇది మొదటిసారి కాదు, ఒక రాజకీయ పార్టీలో వుండి కూడా తాను కాంట్రోవర్సియల్ ఇస్యూలో తప్పుకొని, పార్టీని బిల్డ్ చేయడానికి పార్టీసిపేట్ కావడంలో తప్పలేదు. కనుక కాంగ్రెసు పార్టీకి గాని, ఏ పార్టీకి నేను సంబంధించిన వాణ్ణి అయినా, రాజీనామా ఇవ్వవలసిన అవసరంలేదు. గైడ్ లైన్స్ ప్రకారం నేను తప్పుకుండా పని చేస్తానని వాగ్దానము చేస్తూ, మీరు సంపూర్ణ సహకారము ఇస్తారని, మొత్తము భారతదేశములో ఒక ఆదర్శవంతమైన హౌస్ గా కావలెనని నా అభిలాష. మీ అందరి కోరికపై నేను ఆంగీకరించాను. మీ అందరి సంపూర్ణ సహకారముంటే, ఇంకా చాలా విషయాలున్నాయి, చాలా మంది యువకులు వచ్చారు. రేపు చాలా బాధ్యతలు మీపై వుంటాయి, మీరు చాలా విషయాలు నేర్చుకోవలసి వుంటుంది, నేను శాసన సభ్యుడిగా ఏ పార్టీ యువకులైనా, గత 5 సంవత్సరాలలో చాలా విషయాలలో నేను కూర్చొని చర్చించి ట్రైయినింగ్ పొందాను. హౌస్ ప్రోసీజరును తెలుసుకోవలెను. ఆ తరువాత ఏ హక్కులున్నాయో తెలుసుకోవలెను. ఏ విధంగా నోటీసు ఇవ్వాలి, ఏ విధంగా ఎజెండాలోకి నోటీసులు వస్తాయి. ఇవన్నీ తెలుసుకొనేది వుంది. రూల్స్ లేకుండా అడగడం న్యాయం కాదు.

హౌస్ లో అప్పుడప్పుడు కొంత అల్లరి అవసరమే. ఎందుకంటే, ప్రెస్ వారికి బోర్ అయిపోతుంది. అయితే రోజూ అదే పని పెట్టుకుంటే, వారు కూడా వ్రాయరు, అప్పుడప్పుడు కొన్ని ఎమోషన్స్ ఇస్యూస్ వుంటాయి. దయచేసి, దాన్ని మనము కొంతసేపు టాలరేట్ చేసినా, డిసిప్లిన్ కొరకు ప్రయత్నం చేయడంలో సభ్యులందరూ సహకరిస్తారనే నమ్మకము నాకుంది. ప్రెస్ వారితో నాదొక రిక్వెస్ట్. మంచి డెలిబరేషన్స్ కూడా ఎకనామికల్ ప్రాబ్లమ్స్ వున్నాయి మనకు. దాని మీద గౌరవ సభ్యులు ఎవరయినా మంచిగా మాట్లాడితే అది పేపర్లో వచ్చి, సామాన్య జనానికి చేరితే, న్యూస్ ని కంట్రీబ్యూట్ చేయడంలో ప్రభుత్వము లేక శాసనసభ ఏ విధంగా యోచిస్తున్నదని అనడంలోనూ, రిసోర్సెస్ పెంచడంలో మనము ఏవిధంగా కృషి చేస్తున్నాము అని అనడంలోనూ ప్రజలకు చాలా

తోడ్పడుతుంది. అది మానివేసి, బ్యాంక్ యాస్పెక్ట్స్ ని ఎక్కువగా ఫోకస్ చేస్తే, అది చదివిన వారికి అంత వుపయోగముండదని నా వ్యక్తిగత భావన. చాలా విషయాలు కరెక్టుగా చేస్తారు ప్రెస్ వాళ్లు. కాని ఇదొకటి, నా మనస్సులో వున్నది చెప్పకతప్పదు, శాసనసభలోపలగాని, బయటగాని, మన సభా నాయకులన్నారు, శాసన సభ్యుడిని అందరూ గౌరవించవలసిందే. మనము కూడా మన పరిధిలోపల వుండవలసిందే. గౌరవించనప్పుడు, ఎవరినైనా క్షమించేది లేదు. నాతో మీరు అందరూ ఏకీభవిస్తారని, అటువంటివి ముఖ్యమంత్రిగారికి గాని సంబంధిత మంత్రిగారికి గాని వచ్చినట్లయితే, ఆ విషయం పై వెంటనే చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ సభలోకి రాగానే దేశం, ప్రజలము అని మనము భావిస్తే ఏ చిక్కు సమస్యారాదు, రూల్సు బుక్ తెలుగులోనూ, ఇంగ్లీషులోనూ తయారైవుంది. సభ్యులు వెంటనే దాన్ని థరోగా చదవాలి. మంచి డిటేట్స్ చేయండి. మంచి విషయాలు మాట్లాడే వారిని ఆపము. ఏదయినా మనం మాట్లాడేటప్పుడు, మననోటి నుండి మాట వెళ్లక ముందు ఇతరులను ఆల్లరి చేసే పద్ధతికి పోకూడదు. ఈ అసెంబ్లీ చాలా సాంప్రదాయంగా నడచిన అసెంబ్లీ. దేశములో ఇతర అసెంబ్లీల వలె అంత చెడ్డ పేరు తెచ్చుకోలేదు. ఎప్పుడు కూడా. అక్కడక్కడ ఎమోషన్స్ తప్ప, అసెంబ్లీ చెప్పకోదగ్గ చెడ్డపని చేయలేదు. నాకంటే వయస్సులో పెద్ద వారు వున్నారు మీకు ఏ సమస్య వున్నా, హౌస్ లో రెయిజ్ చేయడం కంటే, బి.ఎ.సి.లో మీ నాయకులున్నారు, వారి ద్వారా చెప్పి, చేస్తే హౌస్ చాలా స్మూత్ గా నడుస్తుంది. అట్లా కాకుండా ఇక్కడ రెయిజ్ చేస్తే, ఇబ్బందిగా వుంటుంది. అక్కడ బిజినెస్ ఎడ్వయిజరీ కమిటీలో ఏమీ రైజ్ చేయకుండా ఇక్కడ ఈ సభలో పాయింట్లు రైజ్ చేస్తే చాలా యిబ్బంది ఉంటుంది. నా కంటే చిన్నవారు యిక్కడ సభ్యులు నన్ను అభినందించారు. పెద్దవారైన సభ్యులు నన్ను ఆశీర్వదించారు. ఈ విధంగా యిక్కడ అందరు సభ్యులు నన్ను సుహృద్భావంతో ఆశీర్వదించినందుకు గుడ్ విషెస్ చెప్పినందుకు వారికి నా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.